

Kwalificatiedossier mbo

Doktersassistent

Crebonr. 23451

Kwalificaties

» **Doktersassistent (Crebonr. 27142)**

Versie

Gewijzigd 2026

Geldig vanaf

01-08-2026

Opleidingsdomein

Zorg en welzijn (Crebonr. 79140)

Penvoerder: Sectorkamer zorg, welzijn en sport
Gevalideerd door: Sectorkamer Zorg, Welzijn en Sport
Op: 18-09-2025

Inhoudsopgave

Leeswijzer	4
Overzicht van het kwalificatiedossier	5
Basisdeel	6
1. Beroepsspecifieke onderdelen	6
B1-K1: Ondersteunt artsen en verleent patiëntenzorg	6
B1-K1-W1: Neemt de hulpvraag in behandeling (zorgverlener, organisator, communicator)	8
B1-K1-W2: Voert medisch-technische (be)handelingen uit (zorgverlener, communicator)	8
B1-K1-W3: Assisteert bij medische behandelingen (zorgverlener, samenwerkingspartner)	9
B1-K1-W4: Geeft informatie en advies over zorg en gezondheid (gezondheidsbevorderaar, communicator)	10
B1-K1-W5: Handelt in noodsituaties (organisator, professional en kwaliteitsbevorderaar)	10
B1-K2: Plant en organiseert de zorgverlening	11
B1-K2-W1: Plant en organiseert de dagelijkse werkzaamheden en stemt af (organisator, samenwerkingspartner)	11
B1-K2-W2: Voert administratieve werkzaamheden uit (organisator, communicator)	12
B1-K2-W3: Houdt de voorraad bij (organisator)	12
B1-K3: Werkt mee aan kwaliteit en deskundigheid	14
B1-K3-W1: Draagt bij aan sociaal veilige werkomgeving (reflectieve professional, samenwerkingspartner)	14
B1-K3-W2: Evalueert de werkzaamheden en ontwikkelt zichzelf als professional (professional en kwaliteitsbevorderaar, samenwerkingspartner)	15
2. Generieke onderdelen	16
Profieldeel	17
P1: Doktersassistent	17

Leeswijzer

Het kwalificatiedossier voor het middelbaar beroepsonderwijs geeft weer wat de beginnend beroepsbeoefenaar moet kennen en kunnen aan het einde van de mbo-opleiding.

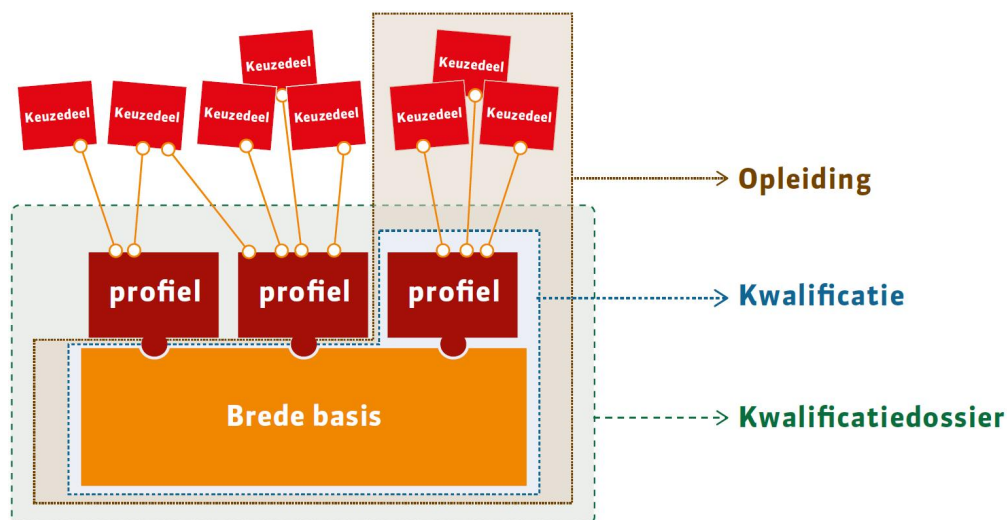
Opbouw dossier

Dit kwalificatiedossier bevat de kwalificatie-eisen voor één of meerdere mbo-beroepen en bestaat uit:

1. Het **basisdeel** (B), dat gevormd wordt door:
  - a. De beroepsspecifieke onderdelen. Dit betreft gemeenschappelijke kerntaken en werkprocessen voor het gehele kwalificatie - dossier.
  - b. De generieke onderdelen. De generieke onderdelen zijn door de landelijke overheid geformuleerd. Het betreft de onderdelen:
Nederlandse taal;
rekenen;
loopbaan en burgerschap; en
voor zover het niveau 4 betreft: Engels.

2. Het **profieldeel** (P). Profielen bestaan uit kerntaken (K) en werkprocessen (W) waarop de kwalificaties in dit kwalificatiedossier van elkaar verschillen.

De beroepsopleiding in het mbo is gebaseerd op een kwalificatie en één of meer **keuzedelen** (D). Keuzedelen hebben tot doel om bovenop de kwalificatie een verdieping of verbreding te leveren bij de toerusting voor de arbeidsmarkt of een extra voorbereiding voor een vervolgopleiding. De beschikbare keuzedelen voor dit kwalificatiedossier zijn te vinden op <https://kwalificatie-mijn.s-bb.nl>. Op deze website staat het overzicht met alle keuzedelen.

Taal en rekenen

De generieke kwalificatie-eisen voor taal en rekenen zijn benoemd in het basisdeel. Als sprake is van beroepsspecifieke taal- en rekeneisen is dit aangegeven in de kolom 'vakken en vaardigheden'. Daarnaast kan in de kolom 'gedrag' een extra verduidelijking aangegeven zijn hoe deze beroepsspecifieke taal- en rekeneisen worden ingezet in een werkproces.

Verantwoordingsinformatie

Aanvullende (verantwoordings-)informatie bij dit kwalificatiedossier is te vinden op <https://kwalificatie-mijn.s-bb.nl>. Deze informatie is geen onderdeel van het kwalificatiedossier.

Overzicht van het kwalificatiedossier

Naam profiel	Mbo-niveau (EQF-niveau)	Beroepsvereisten	Typering van de kwalificatie
P1 Doktersassistent	4	Nee	middenkaderopleiding

Basisdeel

De gemeenschappelijke kerntaken en werkprocessen voor het gehele kwalificatiedossier zijn de volgende:

B1-K1 Ondersteunt artsen en verleent patiëntenzorg	B1-K1-W1	Neemt de hulpvraag in behandeling (zorgverlener, organisator, communicator)
	B1-K1-W2	Voert medisch-technische (be)handelingen uit (zorgverlener, communicator)
	B1-K1-W3	Assisteert bij medische behandelingen (zorgverlener, samenwerkingspartner)
	B1-K1-W4	Geeft informatie en advies over zorg en gezondheid (gezondheidsbevorderaar, communicator)
	B1-K1-W5	Handelt in noodsituaties (organisator, professional en kwaliteitsbevorderaar)
B1-K2 Plant en organiseert de zorgverlening	B1-K2-W1	Plant en organiseert de dagelijkse werkzaamheden en stemt af (organisator, samenwerkingspartner)
	B1-K2-W2	Voert administratieve werkzaamheden uit (organisator, communicator)
	B1-K2-W3	Houdt de voorraad bij (organisator)
B1-K3 Werkt mee aan kwaliteit en deskundigheid	B1-K3-W1	Draagt bij aan sociaal veilige werkomgeving (reflectieve professional, samenwerkingspartner)
	B1-K3-W2	Evalueert de werkzaamheden en ontwikkelt zichzelf als professional (professional en kwaliteitsbevorderaar, samenwerkingspartner)

Profieldeel

De profielen in dit kwalificatiedossier hebben de volgende (specifieke) kerntaken en werkprocessen:

P1	Doktersassistent
Geen extra kerntaken en werkprocessen	

Basisdeel

1. Beroepsspecifieke onderdelen

Typering van de beroepengroep

Context

De beginnend beroepsbeoefenaar werkt meestal (maar niet altijd) op een vaste locatie, waar die zorg verleent in opdracht van een eindverantwoordelijke zoals een arts of andere zorgprofessional. De beginnend beroepsbeoefenaar werkt in een multidisciplinair team van zorgprofessionals en ondersteunend personeel. De focus op de verschillende taken en de invulling van die taken is afhankelijk van de specifieke werkplek en context. De beginnend beroepsbeoefenaar werkt in/bij een huisartsenpraktijk, gezondheidscentrum, ziekenhuis, (privé)kliniek of zelfstandig behandelcentrum, laboratorium, verpleeg- of verzorgingshuis, maar ook bij zorgorganisaties zoals de GGD, jeugdgezondheidszorg, gehandicaptenzorg, ouderenzorg, verslavingszorg, asielzoekerscentra, arbodiensten of het Ministerie van Defensie.

Typerende beroepshouding

De beginnend beroepsbeoefenaar heeft een open, proactieve houding, een dienstverlenende en patiëntgerichte* instelling en is empathisch en integer. Als eerste aanspreekpunt is de beginnend beroepsbeoefenaar representatief en sociaal en communicatief zeer vaardig. De beginnend beroepsbeoefenaar is organisatorisch sterk, analytisch en oplossingsgericht. De werktijden kunnen wisselen; er wordt ook in de avond, weekenden en nacht gewerkt – en de werkdruk is hoog, wat vraagt om flexibiliteit en stressbestendigheid. De beginnend beroepsbeoefenaar is de spin in het web en is bereid zichzelf blijvend professioneel te ontwikkelen. De beginnend beroepsbeoefenaar bewaakt tegengestelde belangen en kan omgaan met een diversiteit aan patiënten, gedrag, collega's en situaties.

*Waar patiënt staat, kan ook cliënt of zorgvrager gelezen worden.

De beginnend beroepsbeoefenaar vervult binnen de werkzaamheden verschillende rollen, gebaseerd op de systematiek van de CanMEDS (Canadian Medical Education Directions for Specialists)**. De CanMEDS-systematiek wordt gebruikt om verschillende rollen van zorgprofessionals te beschrijven. Dit bestaat uit één centrale rol (de zorgverlener) en zes rollen die daarmee samenhangen. Voor de doktersassistent zijn deze zeven rollen en de daaraan gekoppelde competentiegebieden – de volgende:

- Zorgverlener/vakinhoudelijk handelen
- Organisator/organiseren
- Communicator/communiceren
- Samenwerkingspartner/samenwerken
- Gezondheidsbevorderaar/maatschappelijk handelen
- Reflectieve professional/leren en ontwikkelen
- Professional en kwaliteitsbevorderaar/professioneel handelen

** De competentiegebieden zijn vermeld in de titels van de werkprocessen.

Resultaat van de beroepengroep

Patiënten en artsen zijn ondersteund en er is een bijdrage geleverd aan de uitvoering en organisatie van een zo optimaal mogelijke zorgverlening.

B1-K1: Ondersteunt artsen en verleent patiëntenzorg

Complexiteit

De beginnend beroepsbeoefenaar voert een grote diversiteit aan werkzaamheden uit, wat betekent dat de beginnend beroepsbeoefenaar veel moet kunnen schakelen. De complexiteit wordt mede bepaald door de patiënt; deze staat centraal. Geen patiënt of situatie is hetzelfde, en de beginnend beroepsbeoefenaar moet om kunnen gaan met de verschillende culturen, achtergronden, patiëntkenmerken en -behoeften, en het handelen hierop kunnen aanpassen. Vooral taken op het gebied van triage zijn complex en hierbij is sprake van een hoog afbreukrisico: een verkeerde inschatting of fout kan leiden tot vertraging in de zorg of een onjuiste behandeling, met mogelijke ernstige (lichamelijke/psychische) gezondheidsrisico's voor de patiënt, of zelfs de dood, het mijden van zorg of agressie van patiënten. De beginnend beroepsbeoefenaar heeft daarom specialistische medische kennis

B1-K1: Ondersteunt artsen en verleent patiëntenzorg

en sociaal-communicatieve vaardigheden nodig voor het uitvoeren van de werkzaamheden. Omdat niet alle patiënten Nederlands spreken, is enige beheersing van het Engels nodig.

Verantwoordelijkheid en zelfstandigheid

De beginnend beroepsbeoefenaar werkt in een team, en voert de eigen werkzaamheden grotendeels zelfstandig uit, maar staat altijd onder supervisie van een eindverantwoordelijke*. De beginnend beroepsbeoefenaar heeft een uitvoerende rol en is verantwoordelijk voor het handelen op basis van de eigen bevoegdheid en bekwaamheid volgens de kaders van de wet BIG. De beginnend beroepsbeoefenaar schat zelf in wanneer die anderen (collega's, eindverantwoordelijke) moet inschakelen.

*arts of een andere BIG-geregistreerde zorgprofessional

Vakkennis en vaardigheden

De beginnend beroepsbeoefenaar:

- heeft brede kennis van de eigen en andere culturen
- heeft brede kennis van digitale veiligheid en het gebruik en de risico's van kunstmatige intelligentie (AI)
- heeft brede kennis van gezondheidsverschillen
- heeft brede kennis van het medicatiebewakingsproces
- heeft brede kennis van het veiligheids/ontruimingsplan van de werkplek
- heeft brede kennis van inclusieve zorg
- heeft brede kennis van palliatieve zorg
- heeft brede kennis van pre- en postoperatieve zorg
- heeft brede kennis van preventieve zorg en interventies
- heeft brede kennis van verbale en non-verbale communicatie
- heeft brede kennis van verschillende partijen in de ketenzorg, de sociale kaart en aangrenzende disciplines in de eerste- en tweedelijns gezondheidszorg
- heeft brede kennis van voeding, beweging en leefstijl in relatie tot zorg en gezondheid
- heeft brede kennis van voor de werkzaamheden relevante wet- en regelgeving waaronder de wet BIG, Wet Geneeskundige Behandelovereenkomst, Wet Kwaliteiten Klachten en Geschillen Zorg, de beroepscode, AVG, en ARBO
- heeft brede kennis van zelfzorg(medicatie)
- heeft specialistische kennis van anatomie, fysiologie, pathologie en farmacologie in relatie tot de werkzaamheden
- heeft specialistische kennis van branche- en organisatiespecifieke protocollen, richtlijnen, kwaliteitskaders en standaarden
- heeft specialistische kennis van de eigen bekwaamheid en bevoegdheid in relatie tot de wet BIG
- heeft specialistische kennis van de verschillende patiëntgroepen en de bijbehorende patiëntkenmerken
- heeft specialistische kennis van de visie en werkwijze van de organisatie
- heeft specialistische kennis van het verloop en risico's van medische (be)handelingen
- heeft specialistische kennis van infectiepreventie
- heeft specialistische kennis van taken, verantwoordelijkheden en bevoegdheden van alle betrokkenen binnen de organisatie
- heeft specialistische kennis van veelvoorkomende onderzoeken en de bijbehorende materialen en middelen
- heeft specialistische kennis van veelvoorkomende ziektebeelden en bijbehorende behandelingen
- heeft specialistische kennis van verschillende visies op gezondheid waaronder positieve gezondheid
- heeft specialistische kennis van voor de werkzaamheden relevante medische terminologie
- kan de medische urgentie vaststellen aan a.d.h.v. triagemethodieken
- kan eerste hulp verlenen
- kan factoren voor agressie herkennen en benoemen
- kan gangbare digitale informatie- en communicatiemiddelen, -toepassingen en systemen gebruiken
- kan handelen bij complicaties
- kan informatie beoordelen op relevantie en betrouwbaarheid
- kan instructies geven
- kan korte, eenvoudige instructies geven over medische procedures en behandelingen in het Engels
- kan korte, eenvoudige, veelvoorkomende patiëntvragen beantwoorden in het Engels
- kan patiënten geruststellen
- kan prioriteiten stellen in de eigen werkzaamheden
- kan redeneerhulpen toepassen
- kan samenwerken met mensen met verschillende achtergronden

B1-K1: Ondersteunt artsen en verleent patiëntenzorg

- kan signalen van sociale problematiek herkennen en benoemen
- kan steriel werken
- kan verschillende communicatiestijlen toepassen
- kan verschillende gesprekstechnieken waaronder LSD (luisteren, samenvatten, doorvragen) en motiverende gespreksvoering toepassen
- kan voor het vakgebied relevante informatiebronnen in een digitale omgeving raadplegen
- kan voorlichting- en adviesvaardigheden toepassen
- kan werken met gangbare (technische) (hulp)middelen, materialen, apparatuur en instrumenten

B1-K1-W1: Neemt de hulpvraag in behandeling (zorgverlener, organisator, communicator)

Omschrijving

De beginnend beroepsbeoefenaar staat de patiënt en/of naastbetrokkenen te woord en vraagt naar de reden van contact. De beginnend beroepsbeoefenaar stelt gerichte vragen, brengt de situatie in kaart en stelt de medische urgentie vast (triage). De beginnend beroepsbeoefenaar kiest op basis hiervan een vervolgstap zoals het plannen van een afspraak, het beantwoorden van vragen, het doorgeven van een uitslag, het aanmaken van een herhaalrecept of verwijzing, of het afhandelen van een (niet-medische) klacht. De beginnend beroepsbeoefenaar bespreekt de vervolgstap(en) met de patiënt en/of naastbetrokkenen en stelt controlevragen om te checken of de vervolgstappen begrepen en akkoord zijn. Wanneer het nodig is, overlegt de beginnend beroepsbeoefenaar met de arts.

Resultaat

De medische urgentie is vastgesteld (getrieerd) en de hulpvraag is in behandeling genomen.

Gedrag

De beginnend beroepsbeoefenaar:

- is vriendelijk, geduldig, zelfverzekerd en empathisch;
- legt logische verbanden;
- past de communicatie aan op doel en doelgroep;
- communiceert duidelijk en begrijpelijk;
- handelt inclusief;
- gaat discreet om met vertrouwelijke informatie;
- verwerkt alle patiëntinformatie nauwkeurig;
- maakt hierbij consequent gebruik van de triagemethodiek van de organisatie;
- werkt volgens richtlijnen, protocollen en procedures.

De onderliggende competenties zijn: Formuleren en rapporteren, Instructies en procedures opvolgen, Analyseren, Op de behoeften en verwachtingen van de "klant" richten, Beslissen en activiteiten initiëren, Aandacht en begrip tonen, Ethisch en integer handelen

B1-K1-W2: Voert medisch-technische (be)handelingen uit (zorgverlener, communicator)

Omschrijving

De beginnend beroepsbeoefenaar controleert voorafgaand aan de medische (be)handeling de patiëntgegevens, het soort (be)handeling, het behandelgebied, mogelijke risico's voor de (be)handeling of de patiëntveiligheid. Ook controleert die de veiligheid en werking van materialen en middelen. De beginnend beroepsbeoefenaar maakt de behandelruimte, materialen en middelen klaar voor de (be)handeling. De beginnend beroepsbeoefenaar voert zelfstandig medisch-technische (be)handelingen uit, zoals kweekjes afnemen, tests en metingen doen, bloedafname, injecteren, wondzorg of medicatie toedienen.

De beginnend beroepsbeoefenaar brengt de patiënt en/of naastbetrokkenen naar de behandelruimte en geeft de patiënt en/of naastbetrokkenen uitleg over de (be)handeling, en waarom en hoe deze wordt uitgevoerd. De beginnend beroepsbeoefenaar begeleidt de patiënt tijdens de (be)handeling, observeert of de patiënt de (be)handeling goed doorstaat en onderneemt actie bij bijzonderheden. Na afloop van de (be)handeling maakt de beginnend beroepsbeoefenaar de behandelruimte schoon, desinfecteert en/of steriliseert de gebruikte instrumenten, en ruimt materialen en middelen op, gooit afval weg of zorgt voor hergebruik.

B1-K1-W2: Voert medisch-technische (be)handelingen uit (zorgverlener, communicator)

Resultaat

De medisch-technische (be)handeling is volgens protocol uitgevoerd, de patiënt en/of naastbetrokkenen zijn begeleid en de behandelruimte is voor/tijdens/na de behandeling netjes en schoon.

Gedrag

De beginnend beroepsbeoefenaar:

- maakt een realistische inschatting van de eigen bevoegdheid en bekwaamheid;
- blijft tijdens de behandeling continu in contact met de patiënt en/of naastbetrokkenen;
- handelt inclusief;
- is alert op (non)-verbale signalen en reageert hier adequaat op;
- handelt consequent binnen de grenzen van de eigen bevoegdheid en bekwaamheid;
- stemt communicatie af op doel en doelgroep;
- handelt volgens (veiligheids-)richtlijnen en procedures van de organisatie;
- werkt duurzaam, hygiënisch en ergonomisch.

De onderliggende competenties zijn: Vakdeskundigheid toepassen, Materialen en middelen inzetten, Instructies en procedures opvolgen, Presenteren, Kwaliteit leveren

B1-K1-W3: Assisteert bij medische behandelingen (zorgverlener, samenwerkingspartner)

Omschrijving

De beginnend beroepsbeoefenaar controleert voorafgaand aan de medische behandeling de veiligheid en werking van materialen en middelen en maakt de behandelruimte, materialen en middelen klaar voor de behandeling. De beginnend beroepsbeoefenaar zorgt voorafgaand aan de medische behandeling dat materialen en middelen die nodig zijn voor de behandeling gedesinfecteerd en/of gesteriliseerd zijn en klaarliggen. De beginnend beroepsbeoefenaar assisteert de arts voor, tijdens en na de behandeling bij het uitvoeren van complexe medische behandelingen, door diens instructies op te volgen. De beginnend beroepsbeoefenaar geeft de arts instrumenten, materialen of middelen aan of pakt deze van de arts aan. De beginnend beroepsbeoefenaar desinfecteert het behandelgebied, zet een verdoving klaar, fixeert de huid, geeft druk, dept bloed op, brengt verbanden of pleisters aan, verwerkt afgenomen lichaamsmateriaal, of houdt vitale functies in de gaten. Na afloop van de behandeling maakt de beginnend beroepsbeoefenaar de behandelruimte schoon, desinfecteert en/of steriliseert de gebruikte instrumenten, en ruimt materialen en middelen op, gooit afval weg of zorgt voor hergebruik.

Resultaat

De arts is geassisteerd bij de medische behandeling, de patiënt en/of naastbetrokkenen zijn begeleid en de behandelruimte is voor/tijdens/na de behandeling netjes en schoon.

Gedrag

De beginnend beroepsbeoefenaar:

- blijft tijdens de behandeling continu in contact met de patiënt en/of naastbetrokkenen;
- is alert op (non)-verbale signalen en reageert hier adequaat op;
- handelt consequent binnen de grenzen van de eigen bevoegdheid en bekwaamheid;
- stemt communicatie af op doel en doelgroep;
- handelt volgens (veiligheids-)richtlijnen en procedures van de organisatie;
- werkt duurzaam, hygiënisch en ergonomisch.

De onderliggende competenties zijn: Aandacht en begrip tonen, Op de behoeften en verwachtingen van de "klant" richten, Instructies en procedures opvolgen, Begeleiden, Samenwerken en overleggen, Materialen en middelen inzetten

B1-K1-W4: Geeft informatie en advies over zorg en gezondheid (gezondheidsbevorderaar, communicator)**Omschrijving**

De beginnend beroepsbeoefenaar geeft de patiënt en/of naastbetrokkenen informatie en beantwoordt vragen over onder andere nazorg, leefregels, (zelfzorg)medicijngebruik, chronische aandoeningen, uitslagen van onderzoeken en behandelingen, de (keten)zorg en/of dienstverlening. Ook legt de beginnend beroepsbeoefenaar aan de patiënt en/of naastbetrokkenen uit hoe een bepaalde handeling moet worden uitgevoerd en/of hoe (technologische) hulpmiddelen moeten worden gebruikt.

De beginnend beroepsbeoefenaar geeft (ook ongevraagd) voorlichting en advies waarmee de eigen regie en de gezondheid van de patiënt worden gestimuleerd of verbeterd. De beginnend beroepsbeoefenaar bespreekt zaken zoals een gezonde leefstijl, stress, het voorkomen van of omgaan met bepaalde klachten, therapietrouw, veiligheid en hygiëne. Als het nodig is, verwijst de beginnend beroepsbeoefenaar de patiënt en/of naastbetrokkenen door naar andere deskundigen, patiëntenverenigingen of informatiebronnen. De beginnend beroepsbeoefenaar motiveert en stimuleert de patiënt en/of naastbetrokkenen om adviezen op te volgen.

Resultaat

Er is informatie en advies gegeven, afgestemd op de behoefte van de patiënt en gericht op een gezonde leefstijl.

Gedrag

De beginnend beroepsbeoefenaar:

- is vriendelijk, geduldig en empathisch;
- adviseert proactief;
- handelt inclusief;
- maakt adequaat gebruik van beschikbare informatie en (technologische) hulpmiddelen;
- past de communicatie aan op doel en doelgroep;
- houdt rekening met de verschillende patiëntkenmerken.

De onderliggende competenties zijn: Vakdeskundigheid toepassen, Overtuigen en beïnvloeden, Analyseren, Op de behoeften en verwachtingen van de "klant" richten, Gedrevenheid en ambitie tonen, Presenteren

B1-K1-W5: Handelt in noodsituaties (organisator, professional en kwaliteitsbevorderaar)**Omschrijving**

In het geval van onvoorziene acute situaties waarbij de directe veiligheid in gevaar is, zoals het afgaan van een alarm, uitval van elektra of systemen, een ongeval, of een agressieve patiënt of naastbetrokkene, maakt de beginnend beroepsbeoefenaar een inschatting van de situatie en het gevaar voor zichzelf, de patiënt of naastbetrokkene, en anderen. Hierop onderneemt die actie, bijvoorbeeld door te de-escaleren of (eerste) hulp te verlenen, hulpdiensten in te schakelen als dat nodig is en collega's om hulp te vragen. De beginnend beroepsbeoefenaar houdt de veiligheid van zichzelf en anderen in de gaten. Na afloop maakt de beginnend beroepsbeoefenaar een melding van de situatie.

Resultaat

Incidenten of calamiteiten zijn volgens protocol en met zo min mogelijk (vervolg)schade afgehandeld.

Gedrag

De beginnend beroepsbeoefenaar:

- maakt een realistische inschatting van de situatie;
- blijft kalm;
- handelt snel en adequaat;
- handelt consequent binnen de grenzen van de eigen bevoegdheid;
- communiceert helder en duidelijk;
- werkt hygiënisch, ergonomisch en veilig;
- werkt volgens richtlijnen, protocollen en procedures.

De onderliggende competenties zijn: Beslissen en activiteiten initiëren, Begeleiden, Vakdeskundigheid toepassen, Instructies en procedures opvolgen, Met druk en tegenslag omgaan, Samenwerken en overleggen

B1-K2: Plant en organiseert de zorgverlening

Complexiteit

De werkzaamheden zijn wisselend van aard en kunnen afhankelijk van de specifieke werkplek verschillen; hier moet de beginnend beroepsbeoefenaar (desgewenst snel) tussen kunnen schakelen. Om de werkzaamheden te kunnen uitvoeren, zijn organisatorische vaardigheden en brede kennis van het logistieke proces essentieel. Omdat een groot deel van de werkzaamheden online is, zijn digitale vaardigheden nodig. De uitvoering van het werk vindt plaats onder hoge tijdsdruk en met beperkte capaciteit. De beginnend beroepsbeoefenaar overziet hiervoor de gehele organisatie, planning, voorraad en het administratieve proces. Als deze processen niet goed lopen en op elkaar afgestemd zijn, heeft dat negatieve effecten op de gehele organisatie. Als er een onjuiste voorraad aanwezig is, kunnen behandelingen mogelijk niet worden uitgevoerd. Daardoor kunnen er wachtlijsten ontstaan, en worden er onnodige kosten gemaakt. Als er verkeerde informatie naar patiënten of andere zorgverleners gaat, komt de patiëntveiligheid in gevaar.

Verantwoordelijkheid en zelfstandigheid

De beginnend beroepsbeoefenaar is verantwoordelijk voor de uitvoering en de kwaliteit van de eigen werkzaamheden en is (mede)verantwoordelijk voor de praktische organisatie en logistiek. De beginnend beroepsbeoefenaar heeft een coördinerende en faciliterende rol, voert de eigen werkzaamheden zelfstandig uit en lost voorkomende problemen zelfstandig op.

Vakkennis en vaardigheden

De beginnend beroepsbeoefenaar:

- heeft brede kennis van de SDG's (sustainable development goals) en duurzaamheidsprincipes in relatie tot de werkzaamheden
- heeft brede kennis van digitale veiligheid en het gebruik en de risico's van kunstmatige intelligentie (AI)
- heeft brede kennis van methoden van voorraadbeheer en bewaarcondities
- heeft brede kennis van verschillende partijen in de ketenzorg, de sociale kaart en aangrenzende disciplines in de eerste- en tweedelijns gezondheidszorg
- heeft brede kennis van voor de werkzaamheden relevante wet- en regelgeving waaronder de wet BIG, Wet Geneeskundige Behandeloovereenkomst, Wet Kwaliteiten Klachten en Geschillen Zorg, de beroepscode, AVG, en ARBO
- heeft specialistische kennis van branche- en organisatiespecifieke protocollen, richtlijnen, kwaliteitskaders en standaarden
- heeft specialistische kennis van de eigen bekwaamheid en bevoegdheid in relatie tot de wet BIG
- heeft specialistische kennis van logistieke processen m.b.t. planning en organisatie van patiëntenzorg
- heeft specialistische kennis van taken, verantwoordelijkheden en bevoegdheden van alle betrokkenen binnen de organisatie
- kan documenten archiveren
- kan gangbare digitale informatie- en communicatiemiddelen, -toepassingen en systemen gebruiken
- kan kwaliteitscontroles uitvoeren
- kan plannen en organiseren
- kan prioriteiten stellen in de eigen werkzaamheden
- kan samenwerken met mensen met verschillende achtergronden
- kan werken met gangbare (technische) (hulp)middelen, materialen, apparatuur en instrumenten

B1-K2-W1: Plant en organiseert de dagelijkse werkzaamheden en stemt af (organisator, samenwerkingspartner)

Omschrijving

De beginnend beroepsbeoefenaar beheert de agenda's en plant de eigen werkzaamheden en werkzaamheden voor collega's in. De beginnend beroepsbeoefenaar reserveert ruimtes, coördineert spreekuren en spoedgevallen en zorgt dat wachttijden beperkt blijven. De beginnend beroepsbeoefenaar stemt de werkzaamheden af, zowel intern, met directe collega's in het team, als extern, met collega's van andere teams, disciplines of andere zorgverleners. De beginnend beroepsbeoefenaar draagt werkzaamheden over en maakt afspraken over de zorgverlening, zoals wie wat wanneer in het proces doet, waarneming bij ziekte of vakanties, het maken van meerdere afspraken op verschillende plekken voor een patiënt, of het afstemmen van protocollen. De beginnend beroepsbeoefenaar ondersteunt desgevraagd collega's bij hun taken en registreert gemaakte afspraken.

Resultaat

De werkzaamheden zijn gepland, afgestemd en inzichtelijk voor collega's.

B1-K2-W1: Plant en organiseert de dagelijkse werkzaamheden en stemt af (organisator, samenwerkingspartner)**Gedrag**

De beginnend beroepsbeoefenaar:

- handelt proactief;
- maakt een realistische inschatting van tijd en benodigdheden;
- stemt consequent en tijdig af;
- communiceert duidelijk en begrijpelijk;
- gaat discreet om met vertrouwelijke informatie;
- registreert alle afspraken nauwkeurig.

De onderliggende competenties zijn: Samenwerken en overleggen, Formuleren en rapporteren, Plannen en organiseren, Omgaan met verandering en aanpassen

B1-K2-W2: Voert administratieve werkzaamheden uit (organisator, communicator)**Omschrijving**

De beginnend beroepsbeoefenaar verzorgt de administratie, zoals het in- of overschrijven van patiënten, het bijwerken van patiëntendossiers, het verwerken van toestemmingsformulieren, machtigingen, en financiële gegevens. De beginnend beroepsbeoefenaar maakt rapportages en gespreksverslagen en verzorgt voorkomende zakelijke correspondentie zoals verwijsbrieven, medische informatiebrieven, informatie van ketenpartners met collega's, patiënten en/of naastbetrokkenen en externe zorgverleners.

Resultaat

De administratie is bijgewerkt.

Gedrag

De beginnend beroepsbeoefenaar:

- gaat discreet om met vertrouwelijke informatie;
- verwerkt alle gegevens nauwkeurig;
- communiceert helder en duidelijk;
- formuleert kort en bondig;
- werkt volgens richtlijnen, protocollen en procedures.

De onderliggende competenties zijn: Formuleren en rapporteren, Bedrijfsmatig handelen, Ethisch en integer handelen, Plannen en organiseren, Kwaliteit leveren

B1-K2-W3: Houdt de voorraad bij (organisator)**Omschrijving**

De beginnend beroepsbeoefenaar bewaakt de voorraad. Hiervoor controleert die periodiek de hoeveelheid, kwaliteit en/of veiligheid van materialen en middelen en de werking van (gerepareerde) apparaten. De beginnend beroepsbeoefenaar neemt leveringen in ontvangst, controleert deze en slaat materialen en middelen op in de daarvoor bestemde ruimte. De beginnend beroepsbeoefenaar signaleert (dreigende) tekorten en eventuele schades, bestelt zo nodig bij en registreert gegevens en eventuele bijzonderheden in het systeem.

Resultaat

De voorraad is op peil. Relevante gegevens en eventuele bijzonderheden zijn geregistreerd.

Gedrag

De beginnend beroepsbeoefenaar:

- anticipeert kostenefficiënt bij veelvoorkomende voorraadproblemen en het plaatsen van bestellingen;
- bestelt tijdig bij;
- werkt hygiënisch en duurzaam;
- controleert de voorraad en kwaliteit consequent en zorgvuldig;

B1-K2-W3: Houdt de voorraad bij (organisator)

- werkt volgens richtlijnen, protocollen en procedures.

De onderliggende competenties zijn: Formuleren en rapporteren, Materialen en middelen inzetten, Instructies en procedures opvolgen, Plannen en organiseren, Bedrijfsmatig handelen

B1-K3: Werkt mee aan kwaliteit en deskundigheid

Complexiteit

De beginnend beroepsbeoefenaar combineert standaardwerkwijzen met het werken naar eigen inzicht. Voor het uitvoeren en optimaliseren van de werkzaamheden zijn brede kennis van ontwikkelingen in het werkveld, een helicopterview en aanpassingsvermogen nodig. Voor het optimaliseren van de professionaliteit en samenwerking zijn reflectieve en communicatieve vaardigheden nodig om elkaar feedback te geven. Een risico ontstaat als de beginnend beroepsbeoefenaar niet kan leren van fouten en zichzelf niet blijft ontwikkelen. Hierdoor kan een kennistekort ontstaan, of de patiëntveiligheid kan in het geding komen als die niet steeds wordt verbeterd. Het niet melden of bespreken van onveilige situaties op de werkvloer heeft een negatieve invloed op de samenwerking, wat weer een negatieve invloed heeft op de kwaliteit van de zorgverlening als geheel.

Verantwoordelijkheid en zelfstandigheid

De beginnend beroepsbeoefenaar is als onderdeel van het team medeverantwoordelijk voor het functioneren van het team en de kwaliteit van de zorgverlening. De beginnend beroepsbeoefenaar is verantwoordelijk voor de ontwikkeling en het op peil houden van de eigen deskundigheid.

Vakkennis en vaardigheden

De beginnend beroepsbeoefenaar:

- heeft brede kennis van de CAO, arbeidsvoorwaarden, beroepsvereniging en beroepsvitaliteit
- heeft brede kennis van de eigen en andere culturen
- heeft brede kennis van de mogelijkheden, risico's en ethische dilemma's van technologische hulpmiddelen
- heeft brede kennis van gezondheidsverschillen
- heeft brede kennis van procedures rondom klachten en geschillen
- heeft brede kennis van relevante actuele (technologische) ontwikkelingen in het vakgebied
- heeft brede kennis van relevante vakliteratuur en scholingsaanbod
- heeft brede kennis van sociale veiligheid en de preventie van grensoverschrijdend gedrag
- heeft specialistische kennis van branche- en organisatiespecifieke protocollen, richtlijnen, kwaliteitskaders en standaarden
- heeft specialistische kennis van de visie en werkwijze van de organisatie
- heeft specialistische kennis van het Kwaliteitsregister Doktersassistenten
- heeft specialistische kennis van kwaliteitszorg
- kan de beroepscode van de doktersassistent toepassen
- kan de eigen bekwaamheid en bevoegdheid beschrijven in relatie tot de wet BIG
- kan feedbackvaardigheden toepassen
- kan leerstrategieën toepassen om de eigen deskundigheid te vergroten
- kan methodisch, cyclisch en systematisch werken
- kan omgaan met onzekerheid, verschillen en conflicten
- kan risico's voor de patiëntveiligheid herkennen en benoemen
- kan risico's voor de sociale veiligheid herkennen en benoemen
- kan samenwerken met mensen met verschillende achtergronden
- kan signalen van stress of overbelasting bij zichzelf en collega's herkennen en benoemen
- kan stereotypering en vooroordelen bespreekbaar maken
- kan verschillende communicatiestijlen toepassen
- kan verschillende gesprekstechnieken waaronder LSD (luisteren, samenvatten, doorvragen) toepassen
- kan verschillende perspectieven innemen
- kan voor zichzelf opkomen

B1-K3-W1: Draagt bij aan sociaal veilige werkomgeving (reflectieve professional, samenwerkingspartner)

Omschrijving

De beginnend beroepsbeoefenaar signaleert mogelijke bijzonderheden en risico's voor de veiligheid van zichzelf, patiënten en collega's en onderneemt daarop actie door risicovolle en/of vervelende situaties, discriminatie en grensoverschrijdend gedrag te melden, bespreekbaar te maken en indien nodig hulp in te schakelen. De beginnend beroepsbeoefenaar geeft de eigen grenzen aan en behandelt anderen met respect.

Resultaat

Er is een bijdrage geleverd aan een sociaal veilige werkomgeving. Bijzonderheden zijn gemeld.

B1-K3-W1: Draagt bij aan sociaal veilige werkomgeving (reflectieve professional, samenwerkingspartner)**Gedrag**

De beginnend beroepsbeoefenaar:

- maakt een realistische inschatting van de situatie;
- is alert op signalen en risicovolle situaties;
- handelt proactief en inclusief;
- toont inlevingsvermogen;
- luistert actief;
- is assertief en geeft de eigen grenzen duidelijk aan;
- communiceert helder en duidelijk.

De onderliggende competenties zijn: Samenwerken en overleggen, Ethisch en integer handelen, Met druk en tegenslag omgaan, Relaties bouwen en netwerken

B1-K3-W2: Evalueert de werkzaamheden en ontwikkelt zichzelf als professional (professional en kwaliteitsbevorderaar, samenwerkingspartner)**Omschrijving**

De beginnend beroepsbeoefenaar bespreekt (periodiek) de uitgevoerde werkzaamheden, de bekwaamheid, eventuele (niet-medische) klachten en bijzonderheden zoals incidenten of ethische dilemma's met collega's. De beginnend beroepsbeoefenaar bespreekt leerdoelen en casuïstiek met collega's om inzichten uit te wisselen en van en met elkaar te leren. De beginnend beroepsbeoefenaar verzamelt feedback, bespreekt de feedback met collega's en geeft zelf ook feedback aan anderen. De beginnend beroepsbeoefenaar reflecteert op het eigen handelen en de visie op de beroepsuitoefening. De beginnend beroepsbeoefenaar noemt verbeterpunten voor het eigen handelen, de beroepshouding en gedrag en mogelijke kansen, knelpunten of risico's voor de zorgverlening en/of patiëntveiligheid. De beginnend beroepsbeoefenaar maakt de eigen ontwikkeling inzichtelijk en maakt, als dat nodig is, afspraken over (een aanpassing van) de werkwijze of eventuele extra training of scholing en doet suggesties voor het optimaliseren van de zorgverlening.

Resultaat

De werkzaamheden en het eigen handelen zijn samen met collega's geëvalueerd, hierbij zijn concrete verbeterpunten geformuleerd.

Gedrag

De beginnend beroepsbeoefenaar:

- legt verbanden en trekt logische conclusies;
- handelt proactief en inclusief;
- is kritisch op de eigen bekwaamheid en bevoegdheid;
- komt op voor de eigen belangen en vraagt om hulp;
- verwoordt en onderbouwt de eigen visie en gemaakte keuzes helder;
- stelt zich constructief op en staat open voor de mening van anderen;
- werkt continu aan kwaliteitszorg;
- is bereid zich voortdurend te ontwikkelen.

De onderliggende competenties zijn: Samenwerken en overleggen, Creëren en innoveren, Leren, Onderzoeken, Omgaan met verandering en aanpassen, Gedrevenheid en ambitie tonen

2. Generieke onderdelen

Elke kwalificatie kent - naast (beroepsgerichte) specifieke kwalificatie-eisen - ook generieke kwalificatie-eisen.

Nederlandse taal

Het generieke examenonderdeel Nederlandse taal maakt deel uit van elke kwalificatie in dit kwalificatiedossier. De referentieniveaus en de kwalificatie-eisen voor dit generieke onderdeel zijn opgenomen in bijlage 1 bij het Besluit referentieniveau Nederlandse taal en rekenen. Deze bijlage is te vinden op <https://wetten.overheid.nl/BWBR0027879> en vormt integraal onderdeel van het kwalificatiedossier.

Rekenen

Het generieke examenonderdeel rekenen maakt deel uit van elke kwalificatie in dit kwalificatiedossier. De referentieniveaus en de kwalificatie-eisen voor dit generieke onderdeel zijn opgenomen in de bijlagen 2 en 3 bij het Besluit referentieniveaus Nederlandse taal en rekenen. Deze bijlage is te vinden op <https://wetten.overheid.nl/BWBR0027879> en vormt integraal onderdeel van het kwalificatiedossier.

Loopbaan en burgerschap

Het generieke examenonderdeel loopbaan en burgerschap maakt deel uit van elke kwalificatie in dit kwalificatiedossier. De kwalificatie-eisen voor dit generieke onderdeel zijn opgenomen in bijlage 1 bij het Examen- en kwalificatiebesluit beroepsopleidingen WEB. Deze bijlage is te vinden op <https://wetten.overheid.nl/BWBR0027963> en vormt integraal onderdeel van het kwalificatiedossier.

Engels (alleen voor niveau 4)

Het generieke examenonderdeel Engels maakt deel uit van elke kwalificatie op mbo-niveau 4 in dit kwalificatiedossier. De referentieniveaus en de kwalificatie-eisen voor dit generieke onderdeel zijn opgenomen in bijlage 2 bij het Examen- en kwalificatiebesluit beroepsopleidingen WEB. Deze bijlage is te vinden op <https://wetten.overheid.nl/BWBR0027963> en vormt integraal onderdeel van het kwalificatiedossier.

Profieldeel

P1 Doktersassistent
Mbo-niveau
4
Typering van het beroep
N.V.T.
Beroepsvereisten
Nee